

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

**Gorlov și alții v. Rusia - [27057/06](#), [56443/09](#) și [25147/14](#)**

Hotărârea din 2.7.2019 [Secția a III-a]

## Articolul 8

### Articolul 8-1

#### Respectarea vieții private

Legislație națională care nu dispune de garanții împotriva abuzului în privința supravegherii video permanente a deținuților în celulele lor: *încălcare*

*În fapt* – Atunci când stăteau în celulele lor, reclamanții deținuți se aflau sub supravegherea constantă a gardienilor prin intermediul unei camere video cu circuit închis (CCTV). Monitorizarea camerei CCTV era efectuată, în mod obișnuit, de ofițeri de genul feminin .

*În drept* – Articolul 8: Supravegherea video permanentă a constituit o ingerință în dreptul reclamanților la respectarea vieții lor private.

Legislația relevantă stabilea o regulă generală care le permitea administrațiilor instituțiilor penale și centrelor de detenție preventivă să recurgă la supraveghere video. Totuși, aceasta nu preciza dacă trebuiau supuse supravegherii video atât zonele comune, cât zonele rezidențiale; în ce perioade ale zilei trebuiau să funcționeze; procedurile aplicabile și altele asemenea. Singura obligație era informarea deținuților, obținându-se semnătura lor drept consimțământ pentru utilizarea camerelor CCTV. Reglementările relevante nu stabileau o regulă care să guverneze condițiile în care măsura contestată putea fi aplicată și revocată, durata sau procedurile de control.

În măsura în care erau vizate instituțiile penale post-condamnare, dispozițiile relevante nu specificau dacă informația obținută privind conduita deținuților era limitată la monitorizarea camerelor CCTV , sau dacă informația era înregistrată și păstrată și, dacă așa era situația, durata păstrării acestora, motivul utilizării lor și circumstanțele în care puteau fi distruse. Specificațiile tehnice prevedeau posibilitatea de păstrare a înregistrărilor din sistemul CCTV pentru o perioadă de treizeci de zile.

Spre deosebire de cauza *Van der Graaf v. Olanda*, plasarea reclamanților sub supraveghere video permanentă nu se baza pe o decizie individuală care să prezinte motive justificative ale măsurii în discuție, în lumina scopurilor legitime urmărite; măsura nu era limitată în timp, iar administrațiile instituțiilor relevante nu erau obligate să revizuiască în mod regulat (sau deloc) justificarea acestei măsuri. Așadar, nu a existat o bază legală în dreptul național pentru adoptarea unor asemenea decizii individuale.

În aceste circumstanțe, deși Curtea a fost pregătită să accepte că măsura contestată avea o anumită bază legală în dreptul național, aceasta nu a fost convinsă că cadrul legal existent era compatibil cu exigențele privind „calitatea legii”. Deși le conferea administrațiilor centrelor de detenție preventivă și instituțiilor penale dreptul de a utiliza supravegherea video, ea nu definea cu suficientă claritate scopul acestor prerogative și modul de exercitare ale acestora, astfel încât să le ofere persoanelor o protecției corespunzătoare împotriva arbitrarului. De fapt, așa cum l-au interpretat tribunalele naționale, cadrul național legal le conferea administrației centrelor de detenție provizorie și instituțiilor

penale prerogative nelimitate privind plasarea oricărei persoane aflate în detenție preventivă sau post-condamnare sub supraveghere video permanentă, atât pe timp de zi, cât și de noapte, în orice zone din instituție, inclusiv în celule, pentru perioade nedeterminate de timp, fără un control periodic. Așa cum s-a susținut, dreptul național nu oferea, practic, nicio garanție împotriva abuzului din partea funcționarilor de stat.

Deși Curtea a fost pregătită să accepte că monitorizarea permanentă a unor zone din instituțiile de detenție preventivă și penale sau a unor deținuți, inclusiv prin utilizarea unui sistem CCTV, putea fi necesară, ea a constatat că cadrul legal existent nu putea fi considerat suficient de clar, de precis și de detaliat, că acorda o protecție adecvată împotriva ingerinței arbitrare din partea autorităților în dreptul reclamanților la respectarea vieții lor private.

Prin urmare, măsura contestată nu a fost „prevăzută de lege”. În consecință, nu era necesar să se examineze dacă aceasta urmărea scopuri legitime și dacă era „necesară într-o societate democratică”, fiind proporțională cu aceste scopuri. În special, Curtea a lăsat deschisă problema compatibilității cu articolul 8 § 2, a supravegherii video permanente efectuate de operatori CCTV de genul feminin, deoarece, în opinia sa, acesta era un element al proporționalității presupusei ingerințe.

*Concluzie:* încălcare (unanimitate).

De asemenea, Curtea a constatat, în unanimitate, o încălcare a articolului 13, deoarece dreptul național, așa cum a fost interpretat de către tribunale, nu presupunea un exercițiu de echilibrare sau nu-i permitea unei persoane să ceară un control judecătoresc al proporționalității plasării sale sub supraveghere video permanentă raportată la interesele ei legitime de a-și asigura intimitatea.

Articolul 41: Constatarea existenței unei încălcări a constituit o satisfacție echitabilă în privința oricărui prejudiciu moral suferit.

(Vezi *Van der Graaf v. Olanda* (dec.), [8704/03](#), 1 iunie 2004, [Nota informativă 65](#); vezi, de asemenea, *S. și Marper v. Regatul Unit* [MC], [30562/04](#) și [30566/04](#), 4 decembrie 2008, [Nota informativă 114](#); și *M.M. v. Regatul Unit*, [24029/07](#), 13 noiembrie 2012, [Nota informativă 157](#); precum și fișa privind [Condițiile de detenție și tratamentul deținuților](#))